



RPW/2239/2024 P
Data: 2024-01-08

KOMENDANT GŁÓWNY POLICJI

Warszawa, dnia 29 grudnia 2023 r.

L.dz. Ia-⁵⁶⁹⁶...../4692/2023

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL.	2024 -01- 08
ZAL.	NR

Pan Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Ministrze

Odpowiadając na korespondencję l.dz. II.519.981.2023.AN, z dnia 19 października 2023 r., a także w nawiązaniu do odpowiedzi udzielonej pismem l.dz. Ia-5088/4692/2023 z dnia 20 listopada 2023 r. w zakresie problematyki związanej z wykorzystywaniem przez funkcjonariuszy Policji – w ramach podejmowanych czynności służbowych – przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej, uprzejmie informuję, że w latach 2020-2022 (okres czasowy pozostający w zainteresowaniu Pana Rzecznika), w ogólnej liczbie 915 przypadków użycia przedmiotowego środka przymusu bezpośredniego, wyłącznie w 4 zdarzeniach stwierdzono, w ramach sprawowanego przez przełożonych nadzoru, ryzyka dotyczące nieprawidłowego postępowania funkcjonariuszy.

Opisy trzech z ww. zdarzeń zgodnie z decyzją nr 3 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22 stycznia 2021 r. w sprawie wprowadzenia do stosowania w Policji i Straży Granicznej „Wytycznych w zakresie zasad i trybu przekazywania informacji skargowych i pozaskargowych przez Policję oraz Straż Graniczną do Biura Rzecznika Praw Obywatelskich oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych” zostały przekazane za pośrednictwem Biura Kontroli KGP do Biura Rzecznika Praw Obywatelskich w następujących dniach i za numerami:

- w dniu 10.12.2021 r. - Informacja Pozaskargowa Nr KGP 450/2021 8/KMP w Białymstoku/KWP Białystok/21;
- w dniu 26.08.2022 r. - Informacja Pozaskargowa Nr KGP 474/2022 7/KMP w Białymstoku/KWP Białystok/22;
- w dniu 08.11.2022 r. - Informacja Pozaskargowa Nr KGP 614/2022 60/KRP Warszawa V/KSP/22.

Przebieg czwartego z analizowanych zdarzeń nie spełniał kryteriów do opracowania ww. rodzaju informacji (użycie Tasera X2 nie wywołało żadnych skutków, wystrzelone elektrody nie wbiły się w tkankę skórną).

Charakteryzując najistotniejsze elementy wskazanych powyżej zdarzeń, z uwzględnieniem przesłanek, na podstawie których wstępnie stwierdzono ryzyko zaistnienia nieprawidłowości w dalszych elementach postępowania funkcjonariuszy, należy wskazać, że:

- w dniu 3 marca 2021 r., na terenie garnizonu lubuskiego, w trakcie interwencji, policjant OPI KPP w Strzelcach Krajeńskich użył Tasera X2 wobec zatrzymanego,

który podjął próbę ucieczki. Istniała podstawa do użycia przedmiotu przeznaczonego do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej, jednakże samo użycie było technicznie nieprawidłowe – policjant nie dokonał sprawdzenia sprawności urządzenia, niewłaściwie naciskał na spust Tasera. Użycie Tasera X2 nie wywołało żadnych skutków, a wystrzelone elektrody nie wbiły się w tkankę skórną. W związku ze zdarzeniem przeprowadzono czynności wyjaśniające w trybie art. 134i ust. 4 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. *o Policji*, w toku których uznano, że istniała podstawa do użycia przedmiotu do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej (art. 25 ust. 1 w zw. z art. 11 pkt. 11 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. *o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej*), jednakże samo użycie było nieprawidłowe. Uznano, że policjant dopuścił się przewinienia dyscyplinarnego mniejszej wagi, polegającego na nieprawidłowym użyciu Tasera X2, braku sprawdzenia sprawności urządzenia i na podstawie art. 132 ust. 4b ustawy *o Policji*, przeprowadzono z funkcjonariuszem rozmowę dyscyplinującą, udokumentowaną w formie notatki służbowej

- **w dniu 31 października 2021 r., na terenie garnizonu podlaskiego**, policjant WPI KMP w Białymstoku, w trakcie interwencji w lokalu mieszkalnym [REDAKTOWANE] w W [REDAKTOWANE] użył urządzenia Taser X2 niezgodnie z procedurą określoną przypadkami z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. *o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej*. Przeprowadzona analiza wykazała, że ww. niezgodność polegała na nieadekwatnym do okoliczności zatrzymania, wielokrotnym użyciu przedmiotu do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej. Decyzją Komendanta Miejskiego Policji w Białymstoku z policjantem została przeprowadzona rozmowa dyscyplinująca, udokumentowana w formie notatki służbowej.
- **w dniu 21 sierpnia 2022 r., na terenie garnizonu podlaskiego**, policjant WPI KMP w Białymstoku, kilkakrotnie użył Tasera X2, w trakcie interwencji [REDAKTOWANE] w Białymstoku. Analiza zdarzenia wykazała, że paralizator wykorzystano zgodnie z przepisami jedynie przy pierwszym użyciu, natomiast dalsze jego stosowanie było nieadekwatne do okoliczności. W związku ze zdarzeniem, przeprowadzone zostały czynności wyjaśniające, w trakcie których stwierdzono, że istnieje wysokie prawdopodobieństwo popełnienia przez policjanta przewinienia dyscyplinarnego. W następstwie powyższego wszczęto postępowanie dyscyplinarne zakończone orzeczeniem, w którym uznano policjanta winnym popełnienia przewinienia dyscyplinarnego i wymierzono mu karę dyscyplinarną w postaci wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe.
- **w dniu 1 listopada 2022 r., na terenie garnizonu stołecznego**, policjant OPI II Wydziału Prewencji KP Warszawa Żoliborz, podczas interwencji [REDAKTOWANE] w Warszawie, użył urządzenia do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej wobec zatrzymanego, pomimo uprzednio zastosowanego środka przymusu bezpośredniego w postaci kajdanek. Uwzględniając dotychczasowy nienaganny przebieg służby funkcjonariusza odstąpiono od wszczęcia wobec niego postępowania dyscyplinarnego, poprzestając na przeprowadzeniu udokumentowanej w formie notatki służbowej rozmowy dyscyplinującej.

Podsumowując powyższe należy zauważyć, że w ramach przeprowadzonych czynności, w stosunku do trzech z omawianych przypadków, organy prokuratury odmówiły wszczęcia śledztwa w sprawie o przekroczenie uprawnień przez funkcjonariuszy używających przedmiotów do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej, wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego (przy czym wobec jednej z osób w stosunku, do których użyto paralizatora, skierowano do Sądu akt oskarżenia o czyny z art. 226 § 1 kk oraz art. 190 § 1 kk). Czwarty analizowany przypadek, wskutek przekazania materiałów procesowych do Prokuratury (w związku z postępowaniem przygotowawczym w sprawie o czyn z art. 62 ust. 2 oraz art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii), przeciwko mężczyźnie, którego zatrzymanie nastąpiło przy użyciu paralizatora, nie był oceniany odrębnie przez ww. organ, np. jako postępowanie wyłączone w zakresie ewentualnych nadużyć dotyczących zastosowania urządzenia przez funkcjonariusza.

Nadto informuję, że dokumentacja, o którą zwrócono się pismem l.dz. II.519.981.2023.AN, z dnia 19 października 2023 r., została skompletowana i pozostaje do wglądu w siedzibie Biura Kontroli KGP, ul. Puławska 148/150, Warszawa. Powyższa ostrożność wynika z faktu, iż dokumentacja ta zawiera informacje podlegające ochronie na mocy ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych.

Do kontaktu w tej sprawie wyznaczam [REDACTED]

Z posad'eni
KOMENDANT GŁÓWNY POLICJI
Z upoważnienia
ZASTĘPCA
KOMENDANTA GŁÓWNEGO POLICJI
nadinsp. Roman KUSTER